

MEDIJA MONITORING

TEMA:
Biro za društvena istraživanja (BIRODI)
Januar 2014

KORUPCIJA/ANTI-KORUPCIJA TREĆI IZVEŠTAJ

PERIOD: NOVEMBAR-DECEMBAR 2013. GODINE

Uvod

Ovo je treći periodični izveštaj koji daje ocenu izveštavanja medija u Srbiji o temama korupcije, zloupotrebama javnih sredstava, kao i antikorupcijskim merama sprovedenim od strane Vlade Srbije, posebno u Beogradu. Analiza je obuhvatila celokupno izveštavanje koje se odnosilo na temu korupcije, koruptivna dela, ukazivanje na korupciju od strane različitih aktera, zloupotrebu javnih sredstava, kao i na antikorupcijske programe. Analiza obuhvata izveštavanje u periodu 1. novembar - 31. decembar 2013. godine. Projekat monitoringa izveštavanja se realizuje u saradnji sa slovačkom organizacijom koja se bavi monitoringom medija, MEMO98, uz podršku National Endowment for Democracy (NED).

- Posmatrano po oblastima medija su u najvećoj meri izveštavali o korupciji u sferi politike i privrede kao i o njenom sankcionisanju. Međutim, ono što umanjuje doprinos borbi protiv korupcije je činjenica da su to bile informativne, a ne analitičke forme novinarstva. Cilj tih priloga je bio da informiše i promoviše o borbi protiv korupcije, a ne da otkrije nove aspekte ili aktere korupcije ili kojim slučajem da dovede u sumnju sam pristup u izboru i načinu obrade slučaja sa aspekta integriteta istrage.

Glavni nalazi

- Vecina posmatranih medija je tokom novembra i decembra blago umanjila izveštavanje o korupciji u odnosu na prethodni period. Tako je broj objavljenih televizijskih priloga smanjen sa 251 na 240, a broj stranaka smanjen sa 952 na 834.
- Isto kao i u prethodnom periodu, u većini slučajeva se izveštavanje zasniva na zvaničnim informacijama dobijenim od institucija ili prenetih sa agencija, bez dodatnog produbljivanja i istraživanja. U manjem broju slučajeva novinari su u svoje izveštavanje uključivali dodatne informacije. Od svih posmatranih medija, TV Sky+ sa 68 i dnevna novina Blic sa 160, su imali najveći broj priloga/clanaka posvećenih korupciji u novembru i decembru. Na taj način izostaje izveštavanje koje se odnosi na širi okvir i daje sveobuhvatnu analizu, već je u formi ponavljanja već prenetih informacija.
- Kada su u pitanju akteri najpozitivnije su predstavljeni Vlada Srbije i Srpska napredna stranka kao stožerna stranka vlasti. Pozitivno su predstavljeni, ali u značajno manjoj meri antikorupcijska tela i uzburjivaci, odnosno žrtve korucije. Ujedinjeni regioni Srbije ciji je lider bio saslušan u svojstvu gradanina i nakon saslušanja imao priliku da dokaže svoju nevinost pricajuci svoju verziju slučaja

- Nasuprot nekim drugim medijima, RTS se trudi da u izveštavanju o korupciji zadrži neutralnu poziciju.
- Tendencija izveštavanja o korupciji na senzacionalistički način nasuprot analitičkog i sveobuhvatnog istraživačkog novinarstva se u određenoj meri nastavlja i u ovom posmatranom periodu. Informer i Kurir
- Za razliku od izveštavanja u prethodnom periodu, došlo je do smanjenja kršenja pretpostavke nevinosti, 165 članaka u odnosu na 326. Dnevne novine Kurir, Blic i Informer su u posmatranom periodu imaju najveći broj članaka u kojima je kršena pretpostavka nevinosti, dok među televizijama
- U ovom periodu monitoringa došlo je do unapređenja izveštavanja o osumnjicima i optuženim za dela korupcije a način da su imaju jednaki vreme i nešto više pozitivno predstavljani. Međutim još postoje slučajevi gde se i samo pozivanje na saslušanje u svojstvu građanina medijski predstavlja kao
- Poslednji krug monitoringa potvrđuje uoceni trend da mediji u celini nisu proaktivni i da ne vide sopstveni interes u otkrivanju slučajeva korupcije i borbi protiv korupcije – umesto toga u određenim slučajevima se koriste kao oruđe u rukama određenih političkih ili ekonomskih interesa. Rezultat toga je
- Antikorupcijski programi koje sprovodi Vlada, kao što su Nacionalna strategija za borbu protiv korupcije nedostatak sveobuhvatne analize koja bi pružila jasniji uvid u postojeće stanje kada se govori o i Akcioni plan za njeno sprovođenje skoro da nisu navođene u izveštavanju tokom ova dva meseca. korupciji i načinima za njeno sprečavanje. Deo medija pokazuje selektivnost u odabiru slučajeva Mediji su se fokusirali na izveštavanje o represivnom delu antikorupcijske borbe, dok su teme korupcije o kojima će izveštavati. Mediji su ili sredstvo promocije vladine borbe protiv korupcije, ili prevencije, promocije uzbunjivanja i koncepta dobre uprave kao mehanizama borbe protiv korupcije promocije vladajuće stranke kao borca protiv korupcije. Mediji ne koriste izveštaje antikorupcijskih tela i njihove baze podataka kao izvore za svoje tekstove i priloge. Isto tako, mediji ne vrše promociju uspešnih praksi koje civilno društvo ili pojedinci cine na polju borbe protiv korupcije.
- RTS kao javni servis je povećao broj priloga u odnosu na prethodno posmatrani period na 44 u odnosu na 34 priloga iz septembra. Određeni broj analiziranih priloga se tice korupcije na indirektni način, u kontekstu spominjanja određenih aktera ili spominjanja korupcije uz druge teme. Mali je broj priloga u kojima je korupcija glavna tema.
- U pogledu javne uloge medija, može se zaključiti da joj mediji nisu značajnije doprineli kroz istraživanje i ukazivanje javnosti na određene slučajeve korupcije, organizovanje redovnih programa, debata, ili *talk show* emisija na ovu, za javnost značajnu temu. Budući da se zasniva na javnom finansiranju, RTS bi trebao da ima u ovom polju ima vodeću ulogu i da teme od javnog interesa istice iznad ostalih tema.

Evropske integracije	1
Zaknodbavstvo	1
NOVEMBAR	
Tužilaštvo	1
Crkva	1
Lokalni izbori lokalne samouprave	1

RTS

Najviše prostora da promovise svoje stavove i predstavi svoj rad na polju borbe protiv korupcije, je imala Tokom novembra meseca Radio Televizija Srbije je ukupno emitovala 44 priloga u okviru 1:15:05 od Vlada Srbije koja je ili hvalila svoje rezultate ili su je hvalili akteri koje smo posmatrali. Naredni akter je imao kojih je 10 imao najavu. Skoro 8 od 10 priloga je emitovano u drugom ili trecem delu dnevnika. skoro cetiri putanj manje vremena u kojem je skoro isto pozitivno predstavljen (organizacije civilnog društva), za razliku od Srpske napredne stranke koja je imala za sebe pozitivnog vremena za više od polovine. Poša SNS-a prezentacije poroda pretera u 10 slucajima blagim prisutna Antikorupcijski deka 30 priloga imala mo poziva koji predstavljena (Tabela 2) 14 emitovana priloga 17 priloga je konstatovana kršenje pretpostavke nevinosti.

Najveci broj priloga, njih 13 je za temu imao koruciju u javnom sektoru, 12 priloga se bavilo korupcijom Tabela 2. Pozitivna lista na nivou politickih partija, dok je korupciji u privatnom sektoru bilo posvecno 10 priloga. Interensantan je nalaza da nijedan prilog nije bio posvecen borbi protiv korupcije u smislu unapredenja znanja ili prenošenja

Akter	Ukupno pozitivno vreme	Procenat pozitivnog vremena	Broj priloga
Vlada Srbije	0:07:58	70.7	29
Organizacije civilnog društva	0:01:57	66.7	6
Oblast	broj priloga		
Srpska napredna stranka	0:01:34	87.5	7
Privreda-javni sektor	12		
Ujedinjeni regioni Srbije	0:01:04	71.4	5
Politika	12		
Tomislav Nikolic	0:01:03	66.7	2
Privreda-privatni sektor	10		
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	0:00:26	66.7	2
Sud	9		
Antikorupcijska tela	0:00:38	100.0	4
Privatizacija	5		
Policija	0:00:05	100.0	1
Državna administracija	4		
Zdravstvo	3		
Policija	3		
Neprimereno trošenje budžeta	3		
Investicije	2		
Dogadaji u svetu	2		

„Negativci“ kada je u pitanju korupcija, u RTS-ovom centralnom dnevniku, su privatna preduzeća, Demokratska stranka, akteri iz inostranstva, Socijalistička partija Srbije, javna preduzeća i kontrolna i regulatorna tela (Tabela 3).

Tokom posmatranog perioda PINK je od sve tri televizije imao najviše priloga 50 koji su ukupno trajali 02:09. Negativna dnevna emisija je svrstava na prvo mesto u novembru po intenzitetu izveštavanja na temu korupcije.

Akteri	Ukupno negativno vreme	Procenat negativnog vremena	Broj priloga
Privatna preduzeća	0:02:09	60.0	28
Demokratska stranka	0:01:14	55.6	5
Akteri iz drugih zemalja	0:00:45	100.0	2
Javna preduzeća	0:00:13	100.0	2
Socijalistička partija Srbije	0:00:04	100.0	1
Kontrolna i regulatorna tela			

I u slučaju PINK-a imamo bavljenje oblastima korupcije i borbe protiv korupcije u politici, sudstvu, neprimerenom trošenju budžetskih sredstava, korupciji u privatnom sektoru kao i korupciji u privatizaciji. Tematski okvir izveštavanja o korupciji se pre svega referira prema pracenju onoga što radi Vlada i istražni organi dok je prevencija korupcije u našem smislu, kao i podrška uzbušnjacima skoro nepostojeće

Tabela 5. Sektorsko izveštavanje o korupciji

Oblast	Broj priloga	Procenat
Politika	17	
Sud	9	
Oblasti		
Neprimereno trošenje budžeta	9	41.7
Istrage	8	22.2
Privreda-privatni sektor	5	11.1
Ukazivanje na korupciju	4	8.3
Privatizacija	4	5.6
Opština	3	5.6
Državna administracija	2	5.6
Gradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borbu	2	2.8
Privreda-javni sektor	2	2.8
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	2	2.8
Zdravstvo	2	2.8
Sudski proces	2	2.8
Policija	2	2.8
Istraživanja, žalbe građana	2	2.8
Energija	2	2.8
Borba protiv korupcije ko uslov za ulazak u EU	2	2.8
Saobraćaj	2	2.8
Presuda	2	2.8
Izborna kampanja borba protiv korupcije	2	2.8

Tabela 7. Negativna lista

Akter	Ukupno negativno vreme	Procenat negativnog vremena	Broj priloga
Evropske integracije	1		
Loša uprava	1		
Događaji u svetu	1		
Lokalne samouprave	0:22:37	100.0	16
Mediji	1		
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	0:01:21	75.0	3
Akteri iz drugih zemalja	0:01:18	66.7	6
Demokratska stranka	0:01:12	75.0	6
Tomislav Nikolić	0:00:39	50.0	1
Javna predizveca	0:00:23	50.0	3
Socijalistička partija Srbije	0:00:09	50.0	1

Vlada Srbije je dobija najviše pozitivnog vremena na TV Pink, nešto malo manje od organizacija civilnog društva. Kao dominantno pozitivan akter u zapetku ovog televizijskog programa pojavila se strožerna stranka aktuelne vlasti, SNS. Ostali akteri koji su pozitivno predstavljani su imali više pozitivnog vremena nego negativnog ali su bili malo ili vrlo malo predstavljani, što važi i za antikorupcijska tela (Tabela 6).

Posmatrajuci tematski okvir jasno se može zakljuciti da izveštavanje o korupciji i borbi protiv korupcije ide u pravcu izveštavanja i promocije aktivnosti Vlade na ovom polju, dok je promocija i informisanje o efektivnim praksama na polju borbe protiv kopupcije u zapetku (Tabela 8).

Akter	Ukupno pozitivno vreme	Procenat pozitivnog vremena	Broj priloga
Vlada Srbije	0:04:22	57.1	12
Organizacije civilnog društva	0:04:15	80.0	12
Istrage			45.2
Srpska napredna stranka	0:02:58	93.3	14
Sudski proces			32.3
Oštećeni građani	0:00:29	100.0	3
Ukazivanje na korupciju			16.1
Demokratska stranka Srbije	0:00:25	100.0	1
Optužnica			6.5
Ne parlamentarne političke partije	0:00:20	100.0	1
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	0:00:19	50.0	3.2
Jedinstvena Srbija			3.2
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borbu protiv korupcije	0:00:15	50.0	1
Tomislav Nikolić			
Socijalistička partija Srbije	0:00:15	50.0	1
Antikorupcijska tela	0:00:12	50.0	1
Evropska unija	0:00:01	50.0	1

Negativci na PINK-u televiziji su lokalna samouprava (grada Beograda) sa njom povezana javne ustanove i Demokratska stranka kao politicka stranka koja je imama gradonacelnika. (Tabela 7)

Korupcija	4.8
-----------	-----

PRVA

Medu "pozitivcima" koji su najviše pozitivnog vremena imali na listi TV PRVA na prvom mestu su Ujedinjeni regioni Srbije, predsednik Srbije, sud/advokati i tužilaštvo i Vlada Srbije. Antikorupcijska tela su pozitivno ali malo predstavljena (Tabela 10). Ova televizija zbog prirode programske šeme i karaktera informativnog programa je medij koji je najmanje od tri posmatrane TV izveštavao na teme korupcije i borbe protiv korupcije. Rezultati monitoringa kažu da je TV PRVA tokom novembra imala 21 priloga u trajanju od 0:34:55. Trecina priloga je imala najavu, Tabela 10. Pozitivna lista

U više od polovine priloga, njih 11, emitovani prilozima su imali redakcijske izvještaje. U 21 priloga je bilo prisutan presenter, 17 priloga je imalo različite njih 7. Od ukupno emitovanih priloga 17 je bilo u formi izvještaja dok su ostala 4 bila na nivou vesti. Svi

Aktër	Ukupno pozitivnog vreme	Procenat pozitivnog vremena	Broj priloga
Ujedinjeni regioni Srbije	0:02:20	57.1	1
predsednik Srbije	0:01:29	66.7	2
sud/advokati/tužilaštvo	0:01:19	62.5	5
Vlada Srbije	0:00:51	77.8	7
Antikorupcijska tela	0:00:44	100.0	4
Organizacije van države, u koje je sfera sudstva i politike u drugom planu (Tabela 9).	0:00:41	100.0	3
Srpska napredna stranka	0:00:41	100.0	3
Javne ustanove - zdravstvo	0:00:20	50.0	1
školsvo			
Skupština Srbije	0:00:14	100.0	1
Sektor			procenat
Evropska unija	0:00:01	100.0	1

Privreda-privatni sektor	42.9
Privreda-javni sektor	19.0
Privatizacija	19.0
Sud	14.3
Politika	4.8
Akteri iz inostranstva i lokalne samouprave (Beograd) uz javne službe, Demokratsku stranku i privatna preduzeća, su glavni negativni akteri na PRVA (Tabela 11).	9.5
Zdravstvo	4.8
Obrazovanje	4.8
Državna administracija	4.8
Policija	4.8
Neprikladno trošenje budžeta	4.8
Dogadaji u svetu	4.8
Mediji	4.8

Tabela 11. Negativna lista

Akter	Ukupno negativno vreme	Procenat negativnog vremena	Broj priloga
Akteri iz drugih zemalja	2	0:00:48	50.0
Lokalne samouprave	2	0:00:33	100.0
Privatna preduzeca	2	0:00:22	50.0
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	1	0:00:20	50.0
Demokratska stranka	2	0:00:18	100.0

Kao i u slucaju prethodne dve televizije, i PRVA je svoje izveštavanje upodobila informisanju i promociji rada Vlade i istražnih organa na polju borbe protiv korupcije.

Tabela 12. Oblasti borbe protiv korupcije

Oblast	Procenat
Istrage	33.3
Ukazivanje na korupciju	16.7
Sudski proces	16.7
Istraživanja, žalbe gradana	11.1
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	11.1
Optužnica	5.6
Presuda	5.6

Investicije	1.6
POLITIKA	1.6
Sport	1.6
Društvo	0.6
Crkva	0.8
Obaveštajne službe	0.8

Dnevne novine Politika su tokom novembra objavile 129 clanaka na ukupno 30,66 analitickih stranka. Dva deset teksova je imalo najavu, dok je 15 imalo najavu sa slikom. Žanrovsku strukuru karakteriše 59 vesti, 23 vesti, 18 clanaka, 6 intervjua i 8 komentara. Svaki deseti tekst, tacnije 15 teksova nisu bili potpisani. Najveci broj izvora z pisanje tekstova s redakcijski njih 107. Najveci broj tekstova 89 je imao informacioni diskurs. U os su objavljeni tekstovima koje je objavila Politika, koje je kreirala pretpostavke na osnovi organizacija, civilnog društva, policija i antikorupcijska tela.

Tabela 14. Pozitivna lista Novinar "Politike" su u najvecoj meri se bavili korupcijom i borbom protiv korupcije u oblastima sudstva,

Akter	Ukupno pozitivnog prostora	Procenat pozitivnog prostora	Broj priloga
Ujedinjeni regioni Srbije	1207.0	80.1	3
Sud/advokati/tuzilastvo	833.0	63.7	26
Objas	661.0	60.7	12
Sud	17.8		
Policija	513.0	66.5	12
Privreda	171.0	99.5	8
Antikorupcijska tela	428.0	50.6	5
Politika	116.0		
Javne ustanove - zdravstvo	316.0		
Sudstvo	10.9		
Organizacije u svetu	10.9		
Organizacije u Srbiji	129.0	59.1	5
Drzavna administracija	7.0		
Kontrolna regulatorna tela	123.0	58.3	1
Privatizacije	513.0	60.4	1
Tomislav Nikolic	4.7		
Posa uprava	4.7	66.4	6
Opsta narodna stranka	3.2		
Republikanski sektor	3.2	92.6	1
Nezavisna narodna politicke partije	3.18		
Zdravstvo	3.18	100.0	1
Socijaldemokratska partija Srbije	3.1		
Kultura	3.1		
Finansije	2.3		
Obrazovanje	2.3		
Privreda, privatni sektor	2.3		
inostanstva, privatni javna preduzeca, odnosno	2.3		
Evropske integracije	2.3		
Lokalni izbori/lokalne samouprave	2.3		
Oganizacije civilnog društva	1.6		
Javne nabavke	1.6		

S druge strane, najviše negativnog prostora su imali Vlada Srbije, osumnjiceni za korupciju, akteri iz inostranstva, privatni javna preduzeca, odnosno Demokratska stranka.

Tabela 15. Negativna lista

Akter	Ukupno negativnog prostora	Procenat negativnog prostora	Broj priloga
BLIC			
Vlada Srbije	3072.0	63.8	33
Osumnjičeni/okrivljeni/optuženi	2977.0	62.7	42
Akteri iz drugih zemalja	1400.0	51.3	23
Privatna preduzeća	658.0	77.9	6
Javna preduzeća	483.0	37.4	8
Demokratska stranka	249.0	53.0	11
strukturu čini 78 izveštaja, 45 vesti, 18 članaka i 8 intervjua.	210.0	68.4	4
Uspornik monitorisanih tekstova 139 je imalo izvor na nivou redakcije/novinar.			
Liberalno-demokratska partija	5.0	100.0	1
Demokratska stranka Srbije	1.0	100.0	1

Novinari "Politike" su svoje tekstove pre svega posvetili temama koje su bile aktuelne na dnevnom nivou, dok je bio zanemarljiv broj tekstova koji se bavio temama koje imaju značaj za sprečavanje korupcije i sistemsku borbu protiv korupcije (Tabela 17).

sistemsku borbu protiv korupcije (Tabela 16).

Tabela 17. Sektorsko izveštavanje o korupciji

Oblast	procenat
Oblast	16.3
Policijske oblasti	10.6
Političke oblasti	10.6
Sudski proces	8.8
Privatizacije	6.9
Ukazivanje na korupciju	6.9
Privreda	5.6
Podrška boricima protiv korupcije i uzbunjivacima	4.4
Loša uprava	4.4
Optužnica	3.1
Privreda privatni sektor	3.1
Procedura	3.1
Događaji u svetu	3.1
Zdravstveni razvoj institucija institucionalni okvir za borbu	3.1
Procedura u sudskoj merenju efekata antikorupcijskih mera	3.1
Obrazovanje	3.1
Istraživanja, žalbe građana	3.1
Lokalni izbori/lokalne samouprave	3.1
Kaznjivost za dela korupcije	2.3
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	1.1
Izborna kampanja borba protiv korupcije	1.1

Akter	Ukupno pozitivnog prostora	Procenat pozitivnog prostora	Broj priloga
Akteri iz drugih zemalja	1019.0	79.2	10
Kultura	2.57	12.0	7
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	2.55	34.0	4
Opštine samouprave	1.93	52.0	8
Demokratska stranka Srbije	1.93	49.0	9
Obaveštajne službe	1.32	29.0	1
Mediji	0.61	93.0	7
Organizacije civilnog društva	0.61	74.0	2
Sportske integracije	0.61	67.0	4
Socijalistička partija Srbije	29.0	100.0	3
Demokratska stranka Srbije	21.0	100.0	1
Liberalno-demokratska partija	6.0	100.0	2

Među akterima koji su imali najviše pozitivnog prostora na stranama Blica ističu se oštećeni građani, organizacije civilnog društva i antikorupcijska tela (Tabela 18).

Tabela 18. Pozitivna lista Kao i u slučaju Politike, i na stranicama Blica dominiraju tekstovi koji pre svega informišu o represivnim

Akter	Ukupno pozitivnog prostora	Procenat pozitivnog prostora	Broj priloga
Oštećeni građani	1239.0	54.9	13
Organizacije civilnog društva	1000.0	79.9	23
Antikorupcijska tela	286.0	33.0	9
Srpska narodna stranka	24.0	31.3	2
Sudski procesi	16.0	10.4	1
Sportska unija	12.0	5.2	1

Tabela 19. Negativna lista Negativne vesti o akterima u Blicu predvodi Vlada Srbije koja je imala najviše negativnog prostora, potom

Akter	Ukupno negativnog prostora	Procenat negativnog prostora	Broj priloga
Presuda		5.2	
Istraživanje zahteva za kaznu		3.5	
Kažnjivost za dela korupcije		3.5	
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borbu protiv korupcije		3.5	
Monitoring i evaluacija merenje efekata antikorupcijskih mera		2.6	
Antikorupcijski planovi i programi (na nacionalnom nivou)		1.7	
Informisanje i edukacija		0.9	
Podrška borcima protiv korupcije i uzbunjivacima		0.9	
Osumnjičeni/okrivljeni/optuženi		0.9	
Borba protiv korupcije ko uslov za ulazak u EU		0.9	
Privatna preduzeća		94.6	25
Javna preduzeća		73.6	13
Policija		82.9	13

Tabela 19. Negativna lista Kao i u slučaju Politike, i na stranama Blica dominiraju tekstovi koji pre svega informišu o represivnim

Akter	Ukupno negativnog prostora	Procenat negativnog prostora	Broj priloga
Vlada Srbije	3439.0	76.6	52
Podrška borcima protiv korupcije i uzbunjivacima	5821.0	86.3	76
Privatna preduzeća	3607.0	94.6	25
Javna preduzeća	2687.0	73.6	13
Policija	1924.0	82.9	13

Javne nabavke	1.7		
Informaciona kampanja borba protiv korupcije	1.7		0.9
Privatizacije	1.7		
Organizacija civilnog društva	0.8		
Crkva	0.8		
Religija	0.8		

Ova dnevna novina je tokom posmatranog periodu imala najmanje tekstova na temu korupcije tacno 120 priloga, odnosno ukupno 31 analitickih strana. Iako sa najmanje priloga, Kurir je novina u kojoj je najviše Ujedinjeni regionii, Srpska napredna stranka, organizacije civilnog društva, Socijalisticka partija Srbije priloga imalo najavu na naslovnoj strani. Kurir je u posmatranom periodu imao 74 izveštaja, 23 vesti, 8 clanaka su akteri koji su dobili najviše vremena da sebe predstavje pozitivno ili da o njima pozitivno govore drugi (Tabela 22).

Trecina tekstova (36) koji su bili predmet monitoringa nisu bili potpisani. Od ukupno analiziranih tekstova, 74 su bili informativni, a 34 promotivng karaktera. U samo 10 tekstova koje smo analizirali konstatovali smo kršenje pretpostavke nevinosti, što ovu dnevnu novinu stavlja na prvo mesto po ne kršenju

Tabela 22. Pozitivna lista

pretpostavke nevinosti.	Ukupno pozitivnog prostora	Procenat pozitivnog prostora	Broj priloga
Ujedinjeni regionii Srbije	1706.0	50.5	4
Srpska napredna stranka	901.0	42.5	14
Organizacije civilnog društva	250.0	60.8	1
Socijalisticka partija Srbije	185.0	62.9	11
Antikorupcijska tela	123.0	82.6	5
Običajni građani	46.0	100.0	2
Skupština Srbije	11.7	44.0	1
Evropska unija	8.3	100.0	1
Policija			
Liga socijaldemokrata Vojvodine			
Politička			
Privreda-privatni sektor	7.5		
Privredni javni sektor	6.7		
Obrazovanje	5.8		
javna i privatna preduzeca i Demokratska stranka.	5.8		
Lokalni izbori/lokalne samouprave			
Sport	5.8		
Dogadaji u svetu	4.2		
Zdravstvo	3.3		
Državna administracija	3.3		
Finansije	2.5		
Tužilaštvo	2.5		
Društvo	2.5		

Na stranama Kurira najviše negativnog prostora su imali osumnjiceni, lokalna samouprava (Beograda),

Antikorupcijski planovi i programi (inicijative OGD)	1.1		
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	1.1		
Kaznjivost za dela korupcije	1.1		
Monitoring i evaluacija merenje efekata antikorupcijskih me	1.1		
Antikorupcijski planovi i programi (na lokalnom nivou)	1.1		
Osumnjiceni/okrivljeni/optuženi	4708.0	73.2	57
Lokalne samouprave	2520.0	96.5	19
Javna preduzeca	1767.0	78.7	9
Privatna preduzeca	1410.0	76.8	13
Demokratska stranka	1039.0	60.5	20
Policija	722.0	61.9	5
Javne ustanove - zdravstvo školsvo	696.0	83.1	4
Jedinstvena Srbija	632.0	63.6	3
Sportski klubovi/sportisti	448.0	73.1	7
Akteri iz drugih zemalja	407.0	80.8	9
Kontrolna regulatorna tela	241.0	91.3	3
Ostali	226.0	52.7	3
Liberalno-demokratska partija	140.0	99.3	3
Neparlamentarne politicke partije	89.0	54.9	1

I u Kuriru smo konstatali opstajnje pravila da se u velikoj meri izveštava i promovise onaj deo borbe protiv korupcije koji je represivan, dok je preventivan deo zanemaren (Tabela 24).

Tabela 24.

Oblast	procenat
Istrage	31.8
Ukazivanje na korupciju	21.6
Sudski proces	15.9
Optužnica	9.1
Podrška borcima protiv korupcije i uzbunjivacima	4.5
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borbu	3.4
Presuda	3.4
Istraživanja, žalbe gradana Dijagnostifikovanje	2.3
Izborna kampanja borba protiv korupcije	2.3
Antikorupcijski planovi i programi (inicijative OGD)	1.1

periodu na B92 su imali akteri iz inostranstva i Srpska napredna stranka. Policija, antikorupcijska tela, **DECEMBAR** predsednik Srbije i kontrolno/regulatorna tela su imala znacajno manje pozitivnog vremena (Tabla 26).

Tabela 26. Pozitivna lista

Akter	Ukupno pozitivnog vreme	Procenat pozitivnog	Broj priloga
U decembru, B92 je sa 48 priloga koji su ukupno trajali 1:20:44		20.4%	16
Akteri iz drugih zemalja	0:04:27	50.0	5
temom korupcije i borbe protiv korupcije. Tacno trecina emitovanih priloga (16)			
Srpska napredna stranka	0:02:16	63.6	7
emitovanih priloga 36 su bili u formi izveštajam, dok su preostalih 12 bile vesti. U 42 priloga izvori za prilog je	0:00:44	88.0	4
Policija	0:00:38	100.0	1
Antikorupcijska tela, dok u 5 emisija Insajder. Ne jedan iz off-a su bili prisutni 100.0, pokrivalica u 48 priloga, dok			
Predsednik Srbije	0:00:31	66.7	4
je izjava sagovornika postojala u 28 slucajeva. U 14 od 48 priloga monitorisu kontaktovani kršenje pretpostavke	0:00:05	50.0	1
Kontrolna regulatorna tela			

nevinosti što ovu televiziju sa TV Vojvodina cini monitorisanom televizijom sa najmanje kršenja pretpostavke

nevinosti. Na listi "negativnog" vremena izjavaju se javna preduzeca i osumnjiceni za korupciju, a društvo im prave Ujedinjeni regioni Srbije, Skupština Srbije, lokalna samouprava (Beograd) i Demokratska stranka Srbije

Tabela 25. Sektorsko izveštavanje o korupciji

(Tabla 27).	procenat
Politika	22.9
Tabela 27. Negativna lista	22.9

Akter	Ukupno negativno vreme	Procenat negativnog vremena	Broj priloga
Dogadaji u svetu	14.6		
Javni sektor	12.5	83.3	10
Neprimisno kršenje budžeta	10.4	51.5	17
Ujedinjeni regioni Srbije	10.4	75.0	3
Skupština Srbije lokalne samouprave	8.3	66.7	4
Državni sektor	6.3	75.0	3
Demokratska stranka Srbije	4.2	100.0	1
Zdravstvo - zdravstvo školstvo	2.1	100.0	1
Državna administracija	2.1		
Policija	2.1		
Zakonodavstvo	2.1		
Kazneno pravosuđe	2.1		

Za razliku od ostalih do sada posmatranih televizija, na B92 se mogu naci i sadržaji preventivnog karaktera, ali i u dovoljnoj meri. I na ovoj televiziji prisutno je informisanje i promocija u delu istraga slucajeva korupcije, kao i ukazivanja (Tabela 28).

Najviše prostora da prikazu i promovišu svoje stavove i da budu hvaljeni od drugih u posmatranom

Sud	16.7	
Tabela 28. Oblasti izveštavanja o korupciji	14.6	
Oblast	12.5	Procenat
Privreda-javni sektor	10.4	42.9
Neprimerno trošenje budžeta	10.4	14.3
Erzvanje na korupciju	8.3	14.3
Sukalni izveštavanje lokalne samouprave	6.3	11.9
Privreda-privatni sektor	4.2	9.5
Izborna kampanja borba protiv korupcije	2.1	7.1
Javne nabavke	2.1	2.4
Pravda	2.1	2.4
Državna administracija	2.1	2.4
Antikorupcijski planovi i programi (na lokalnom nivou)	2.1	2.4
Policijski planovi i programi (inicijative OCD)	2.1	2.4
Zakonodavstvo	2.1	2.4
Istraživanja, žalbe građana Dijagnostifikovanje	2.1	2.4
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	2.1	2.4
Podrška borsima protiv korupcije i uzbušnjacima	2.4	
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borb	2.4	

više od ostalih aktera na SKY+ televiziji. Najviše pozitivnog vremena su imali Vlada Srbije, civilno društvo, antikorupcijska tela i Srpska napredna stranka (Tabela 30).

Tabela 30. Pozitivna lista

Akter SKY +	Ukupno pozitivnog vreme	Procenat pozitivnog vremena	Broj priloga
Vlada Srbije	0:03:56	52.0	13
Organizacija nevladinih organizacija	0:01:47	100.0	7
Antikorupcijska tela	0:02:49	100.0	7
Srpska napredna stranka	0:01:58	90.9	10
Socijalistička partija Srbije	0:00:56	100.0	1
UNO	0:00:47	50.0	1
Demokratska stranka	0:00:46	50.0	1
Policijska	0:00:07	100.0	2
Evropska unija	0:00:07	100.0	2
Demokratska stranka Srbije	0:00:02	100.0	1

Tabela 29. Sektorsko izveštavanje o korupciji

Oblast	Procenat
Politika	22.9
Privatizacija	22.9

U periodu na SKY + je imalo 47 priloga koji su ukupno trajali 0:41:51, od kojih je 12 imalo 23 su bile vesti, a 24 izveštaja. Samo jedan priog koji smo imao redakcijske izvore. 33 priloga su imali pokrivanje iz offa, 45 su imali pokrivalice, a 21 izjavu. U slučaju SKY + televiziji najviše se se izveštavalo o korupciji koja je bila vezana za oblast politike, ali korupcije u svetu (Tabela 29).

Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borbu	2.2
Borba protiv korupcije strane, najviše negativnog vremena na TV SKY + su imali	

Ujedinjeni regioni Srbije, osumnjiceni i okrivljeni za korupciju, javna preduzeca (Tabela 31).

Tabela 31. TV VOJVODINA

Akter	Ukupno negativno vreme	Procenat negativnog vremena	Broj priloga
Ujedinjeni regioni Srbije	0:01:43	72.7	8
Osumnjiceni/okrivljeni/optuženi	0:01:22	56.0	14
Ukupno	0:04:03	100.0	32
Privatna preduzeca	0:00:27	100.0	21
Skupština Srbije	0:00:21	85.7	6
Skupština Srbije	0:00:18	60.0	3
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	0:00:16	66.7	2
Demokratska stranka	0:00:01	50.0	1

korupcije (Tabela 33).

Kao i u slucaju B92 i na ovoj televiziji imao bavljanje temama prevencije korupcije, ali u zanemarljivom

Tabela 33. Sektorsko izveštavanje o korupciji

obliku. S druge strane postoji trend bavljenja temama koje imaju dnevnu flukvaciju, odnosno izveštavanje o aktivnostima vlade na polju borbe protiv korupcije (Tabela 32).

Oblast	procenat
Politika	26.5
Uprava	20.6
Zdravstvo	8.8
Privredni javni sektor	8.8
Finansije	5.9
Privreda - privatni sektor	5.9
Sudski proces	5.9
Loša uprava	5.9
Istraživanja, žalbe građana	5.9
Diagnostifikovanje lokalni izbori lokalne samouprave	5.9
Opština	2.9
Pravna administracija	2.9
Pravna nabavke	2.9

Oblast	procenat
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	4.4
Antikorupcijski planovi i programi (na nacionalnom nivou)	4.4

Demokratska stranka	Ukupno vreme	Procenat negativnog vremena	Broj priloga
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	0:01:09	50.0	2
Javna preduzeća	0:01:06 2.9	60.0	3
Privatna preduzeća	0:00:47 2.9	60.0	3
Školski odbor	0:00:38 2.9	55.6	5
Enkadrna Srbija	0:00:08 2.9	50.0	2
Predsednik Srbije	0:00:07	50.0	2
Kontrolna regulatorna tela	0:00:05	50.0	1
Jedinstvena Srbija	0:00:02	100.0	1

Medu akterima koji imaju su bili prisutni na nivou TV Vojvodina, najviše pozitivnog prostora su imali Vlada Srbije, antikorupcijska tela, sudovi/advokati/tužilaštvo i organizacije civilnog društva (Tabela 34).

Na TV Vojvodina, su dominirale teme sankcionisanja korupcije, dok u teme koje se odnosu na prevenciju

Tabela 34. Pozitivna lista

Akter	Ukupno pozitivnog vreme	Procenat pozitivnog vremena	Broj priloga
Korupcije skoro dane postoje (Tabela 35)			
Vlada Srbije	0:02:22	45.8	11
Antikorupcijska tela	0:02:37	100.0	5
Sud/advokati/tužilaštvo	0:01:27	71.4	10
Organizacije civilno društva	0:01:18	66.7	2
Istrage			41.4
Ujedinjeni regioni Srbije	0:00:52	50.0	4
Ukazivanje na korupciju			13.8
Skupština Srbije	0:00:21	50.0	2
Sudski proces			13.8
Predsednik Srbije	0:00:17	50.0	2
Presuda			10.3
Javne ustanove - zdravstvo	0:00:11	25.0	1
Izborna kampanja borba protiv korupcije			10.3
školstvo			
Istraživanja, žalbe građana			6.9
Javna preduzeća	0:00:11	20.0	1
Optužnica			6.9
Policija	0:00:10	100.0	1
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borbu protiv korupcije			3.4
Kontrolna regulatorna tela	0:00:05	50.0	1
Borba protiv korupcije ko uslov za ulazak u EU			3.4

Na listi negativaca vode osumnjiceni i optuženi za koruciju, Demokrtaska stranka, javne ustanove i javna i privatna preduzeća (Tabela 35).

Tabela 35. Negativna lista

Akter	Ukupno negativno vreme	Procenat negativnog vremena	Broj priloga
Osumnjiceni/okrivljeni/optuženi	0:02:10	75.0	18
Demokratska stranka	0:01:29	66.7	6

Religija	0.7
Mediji	0.7

NAŠE NOVINE

Naše novine se ubrajaju u dnevne novine koje, sudeci po rezultatima monitoringa, u svojoj mjeri prate temu korupcije. U posmatranom periodu ova dnevna novina je objavila 142 teksta na 32 analiticke stranke, antikorupcijska tela i politika (Tabela 38).

Medutim samo 18 tekstova na ovu temu je imalo najavu na naslovnoj strani. U posmatranom periodu u ovoj

Tabela 38. Pozitivna lista

Akter	Ukupno pozitivnog prostora	Procenat pozitivnog prostora	Broj priloga
Organizacije civilnog društva	984.0	69.7	12
Srpska napredna stranka	486.0	55.5	8
Sud, antikorupcijska tela, politika i policija	252.0	60.3	8

Tabela 37. Sektorsko izveštavanje o korupciji

Medu negativcima na stranama Naših novina najviše prostora su dobili akteri iz inostranstva, javne ustanove, Ujedinjeni regioni Srbije, Skupština Srbije, lokalna samouprava (Beograd) i Demokratska stranka.

Tabela 39. Negativna lista

Akter	Ukupno negativnog prostora	Procenat negativnog prostora	Broj priloga
Dogadaji u svetu		8.5	
Privatizacije		8.5	
Akteri iz drugih zemalja	960.0	6.3	16
Zdravstvo		6.3	
Javne ustanove – zdravstvo	600.0	5.6	7
Drzavna administracija		4.2	
Školstvo		4.2	
Finansije		2.8	
Privatna preduzeca	585.0	2.8	11
Obrazovanje		2.8	
Ujedinjeni regioni Srbije	541.0	2.8	7
Loša uprava		2.8	
Skupština Srbije	458.0	2.8	4
Lokalni izbori/lokalne samouprave		2.8	
Lokalne samouprave	340.0	2.1	7
Ureda javni sektor		2.1	
Demokratska stranka	168.0	2.1	7
Drustvo		2.1	
Socijalisticka partija Srbije	149.0	1.4	3
Sporski klubovi/sportisti	61.0	0.7	3
Procedura		0.7	
Kontrola i regulacija	32.0	0.7	4
Evropske integracije		0.7	
Neprimereno trošenje budžeta		0.7	

Tabela 41. Sektorsko izveštavanje o korupciji

Oblast	procenat
Naše novine su najviše prostora dala u delu zatepresije (istrage, sudski procesi, ukazivanja na korupciju), a veoma mali na prevenciju ove devijacije (Tabela 40).	29.9
Politika	15.0
Antikorupcija	13.0
Dogadaji u svetu	10.1
Tabela 40. Oblasti izveštavanja o korupciji	
Oblast	procenat
Policija	9.4
Državna administracija	5.8
Istrage	26.8
Loša uprava	4.3
Sudski proces	20.5
Lokalni izbori/lokalne samouprave	4.3
Ukazivanje na korupciju	9.8
Privreda-privatni sektor	3.6
Presuda	9.8
Sport	3.6
Izborna kampanja borba protiv korupcije	8.9
Privatizacije	3.6
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borbu	7.1
Zdravstvo	2.2
Optužnica	6.3
Privreda-javni sektor	1.4
Istraživanja, žalbe građana Dijagnostifikovanje	3.6
Društvo	1.4
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	1.8
Kažnjivost za dela korupcije	1.8
Podrška borcima protiv korupcije i uzbunjivacima	0.9

Vlada Srbije i stožerna stranka su najviše imali pozitivnog vremena u Informeru da predstave svoj rad i da ih drugi za to pohvale. Njima uz rame su antikorupcijska tela, oštećen građani i Evropska unija (Tabela 42.)

Tabela 42. Pozitivna lista

Akter	Ukupno pozitivnog prostora	Procenat pozitivnog prostora	Broj priloga
Informeri u posmatranom periodu objavio 138 priloga na temu korupcije i borbe protiv korupcije na ukupno 37 analitickih stranica.	3472.0	51.2	32
Vlada Srbije	415.0	81.7	14
Srpska napredna stranka	260.0	50.0	25
Antikorupcijska tela	35.0	7.0	3
Oštećeni građani	3.0	100.0	1
Evropska unija	3.0	100.0	1

Dominantan način izveštavanja je informativan 77 je takvih bilo, uz napomenu da je nešto manje od 1/4 tekstova (32) u Informeru imala mobilizatorski karakter.

Na strani negativaca su osumnjiceni i optuženi za korupciju, privatna preduzeća, akteri iz inostranstva, lokalna samouprava (Beograd), HRS i Skupština Srbije (Tabela 43)

Oblasti kojima se izveštavao u kontekstu korupcije u Informeru su sudstvo, politika, antikorupcija, dogadaji u svetu i policija.

Večernje Novosti

Tabela 43. Negativna lista

Akteri	Ukupno negativnog prostora	Procenat negativnog prostora	Broj prijava
Ovaj dnevni list tokom decembra objavio 145 tekstova površine od 30,5 analitickih stranica ili 26 objava je imalo najavu na početnoj stranici, 73 izveštaja, 28 vesti isto toliko članaka i 57 intervju	6048.0	74.1	19
Osudnjice/nokivljeni/optuženi	3246.0	53.7	13
Žrtve i krivci	1819.0	30.0	7
Žrtve i krivci	1399.0	23.1	5
Akteri iz drugih zemalja	70.5	1.2	0
Lokalne samouprave	75.4	1.2	0
Ujedinjena Crkva	82.5	1.4	0
Skupština Srbije	1022.0	16.7	4
Organizacije civilnog društva	783.0	12.8	3
Sektori poslovanja novinari Večernjih novosti su u izveštavanju o korupciji bavili sudstvom, antikorupcijskim	688.0	11.4	3
Policija	250.0	4.1	1
Demokratska stranka	190.0	3.1	1
Sportski klubovi/sportisti	155.0	2.6	1
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	16.0	0.3	0
Ujedinjenih penzionera Srbije	1.0	0.0	0
Sud	17.2	0.3	0
Liberalno-demokratska partija	15.9	0.3	0
Antikorupcija	11.7	0.2	0
Događaji u svetu	8.3	0.1	0
Politika	7.6	0.1	0
Policija	6.2	0.1	0
Privatizacije	5.5	0.1	0
Loša uprava	4.1	0.1	0
Obavštvo	4.1	0.1	0
Istraga	3.4	0.1	0
Privreda-javni sektor	2.8	0.0	0
Sudski proces	2.8	0.0	0
Privreda-privatni sektor	2.8	0.0	0
Ukazivanje na korupciju	2.8	0.0	0
Dizavna administracija	2.8	0.0	0
Privreda-privatni sektor	2.8	0.0	0
Istazivanja, žalbe građana Dijagnostifikovanje	2.1	0.0	0
Privreda	2.1	0.0	0
Privreda	2.1	0.0	0
Opština	1.4	0.0	0
Lokalni izbori/lokalne samouprave	1.4	0.0	0
Podrška borcima protiv korupcije i uzbunjivacima	1.4	0.0	0
Finansije	1.4	0.0	0
Kažnjivost za dela korupcije	1.4	0.0	0
Kultura	1.4	0.0	0
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	1.4	0.0	0
Javne nabavke	1.4	0.0	0
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borb	1.4	0.0	0

Trend dominantne zastupljenosti represivnog dela borbe protiv korupcije opstao je i u Informeru (Tabela 44).

Tabela 44. Oblasti izveštavanja o korupciji

Oblast	procenat
Obavštvo	4.1
Istraga	4.1
Privreda-javni sektor	4.1
Sudski proces	3.4
Ukazivanje na korupciju	2.8
Dizavna administracija	2.8
Privreda-privatni sektor	2.8
Istazivanja, žalbe građana Dijagnostifikovanje	2.8
Privreda	2.1
Privreda	2.1
Opština	2.1
Lokalni izbori/lokalne samouprave	2.1
Podrška borcima protiv korupcije i uzbunjivacima	1.4
Finansije	1.4
Kažnjivost za dela korupcije	1.4
Kultura	1.4
Pravni okvir (zakon i podzakonski akti, strateški dokumenti)	1.4
Javne nabavke	1.4
Izgradnja i razvoj institucija institucionalni okvir za borb	1.4

Tabela 47. Oblasti izveštavanja o korupciji

Oblast	1.4	procenat	
Prostorske integracije	1.4	22.5	
Sudski procesi		21.7	
Istrage		13.3	
Ukazivanje na korupciju		9.2	
Izgradnja i razvoj institucija i institucionalni okvir za borbu protiv korupcije		7.5	
Izborna kampanja borba protiv korupcije		5.0	
Kaznjivost za dela korupcije		4.2	
Preuzimanje pozitivne predstavljeni u decembru (Tabela 46).		3.3	
Istraživanja, žalbe građana Dijagnostifikovanje		2.5	
Antikorupcijski planovi i programi (na nacionalnom nivou)		2.5	
Podrška borcima protiv korupcije i uzbunjivacima		2.5	
Borba protiv korupcije ko uslov za ulazak u EU		2.5	
Ukupno pozitivnog	prostora	Procenat pozitivnog	
Akter	prostora	prostora	
Optužnica		Broj priloga	
Vlada Srbije	1817.0	57.8	33
Organizacije civilnog društva	606.0	52.8	11
Oštećeni građani	439.0	84.6	5
Javne ustanove - zdravstvo školstvo	352.0	66.2	3
Lokalna samouprava (Beograd) i policija (Tabela 48)	339.0	85.3	7
Socijalistička partija Srbije	139.0	100.0	2
Opšta narodna stranka	114.0	60.6	5
Ukupno negativnog	prostora	Procenat negativnog	Broj priloga
Akter	prostora	prostora	
Lokalne samouprave	2021.0	55.9	2
Demokratska stranka	892.0	82.0	1
Grupacije osumnjičeni/optuženi	892.0	89.5	13
Demokratska stranka Srbije	762.0	81.6	12
Evropska unija	539.0	77.2	6
Lokalna samouprava	539.0	100.0	1
Partija samoopredeljenja	352.0	58.3	7
Bošnjačka demokratska partija Srbije	149.0	65.4	6
Ujedinjeni regioni Srbije	68.0	100.0	2
Sportski klubovi/sportisti	10.0	100.0	2
Kontrolna regulatorna tela			

S jedne strane dominacija represivnog pristupa, a sa druge zanemarenost prevencije i antikorupcijske edukacije karakteriše antikorupcijskog izveštavanje Vecernjih novosti. Sudski procesi, istrage, ukazivanje na korupciju, su manje zastupljeni od izgradnje antikorupcijskih instrumenata i institucija i prenošenja informacija o dobrim praksama iz sveta (Tabela 47)